

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

המפנה החזותי: תיאוריה וביקורת - 54235

תאריך עדכון אחרון 26-02-2023

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: לימודי תרבות-תכנית אישית

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר נורמה מוסי

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: norma.musih@gmail.com

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום מראש

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

מה הקשר בין מפה, תצלום של כדור הארץ, ומבנה בית הכלא? כולם מושאי מחקר של תרבות חזותית. תרבות חזותית היא תחום ידע בינתחומי ששואל שאלות על ראייה ועל האפשרות להבין את העולם באמצעים חזותיים. בו בזמן, תרבות חזותית נתפסת כמתודולוגיה וצורה של פרשנות השוואתית. בקורס זה נחקר את ההיסטוריה של התרבות החזותית ונתנסה בהפעלת מתודולוגיה חזותית של מחקר באמצעות שאילת שאלות על ייצור דימויים, שכפולם, שעתוקם והפצתם. ב עקבות תפיסת הדימויים של ג'י. וו. ט. מיטשל נתמקד בחקר חייהם של דימויים, תשוקותיהם והכוחות שמונעים ומופעלים על ידם. נפתח "דרכים לראות", כפי שכינה זאת ג'ון ברגר, ונלמד על כיווני המחקר שהתפתחו בעקבות עבודתה החלוצית של חוקרת הקולנוע לורה מאלווי ומה שהיא מכנה המבט הגברי המכוון בקולנוע צופות וצופים. בנוסף, בעקבות העבודה של מישל פוקו נעסוק במשטרים של ראייה במה ניתן לראות (ומה שלא ניתן לראות) ומתוך איזה נקודת מבט אנחנו עושים זאת. נסיף לכך דיון על "הזכות לראות", שניקולס מירזוף חילץ מהיחסים בין ראייה וראייה שכנגד ועל ראייה כמעשה אזרחי.

מטרות הקורס:

לחשוף את הסטודנטיות והסטודנטים לפרקטיקה ולמתודולוגיה של מחקר בתרבות חזותית מתוך פרספקטיבה היסטורית.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

בסיום הקורס, סטודנטיות וסטודנטים ירכשו ידע רחב, פרספקטיבה היסטורית ועכשווית רחבה בתחום

המחקר תרבות חזותית ויהיו מסוגלים ומסוגלות להפעיל מתודולוגיות של מחקר חזותי.

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות פרונטאליות ודיונים בכיתה המבוססים על התגובות הכתובות של הסטודנטים.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. מהי תרבות חזותית? – הקדמה .
2. מהו דימוי?
3. דרכים לראות ודרכים להתבונן
4. לראות אסון
5. צילום כמעשה אזרחי
6. דימויים כאיקונות
7. המבט המכונן כוח: בין פיקוח להשגחה
8. לראות כמדינה
9. לראות את היום-יום
10. מגדר ותרבות חזותית
11. לראות שכנגד
12. לראות בעולם דיגיטלי

חומר חובה לקריאה:

1. Hariman, Robert, and John Louis Lucaites. *No Caption Needed: Iconic Photographs, Public Culture, and Liberal Democracy*. University of Chicago Press, 2007.
2. Mitchell, W. J. T. "What Is an Image?" *New Literary History* 15, no. 3 (1984): 503-37.
3. Mirzoeff, Nicholas. *How to See the World: An Introduction to Images, from Self Portraits to Selfies, Maps to Movies, and More*. Illustrated edition. New York: Basic Books, 2016, pp 71-96.
4. Mirzoeff, Nicholas. *The Right to Look: A Counterhistory of Visuality*. Duke University Press, 2011, pp 48-76.
5. Scott, James C. *Seeing Like a State: How Certain Schemes to Improve the Human Condition Have Failed*. Yale University Press, 1998, 83-53.
6. אזולאי, אריאלה. "צילום". מפתח – כתב עת לקסיקלי למחשבה פוליטי .
7. אזולאי, אריאלה. האמנה האזרחית של הצילום. פטיש. תל-אביב: רסלינג, 2006, ע"מ 7-29 ו ע"מ 95-136
8. בנימין, ולטר. יצירת האמנות בעדן השעתוק הטכני. טעמים: מבחר כתבי- מופת באסתטיקה. תל אביב: ספרית פועלים; הוצאת הקיבוץ המאוחד, ספרית פועלים, 1983
9. דה סרטון, מישל. המצאת היומיום: אמנויות העשייה. הסדרה לפילוסופיה. תל-אביב: רסלינג, 2012
10. מאלווי לורה. עונג חזותי וקולנוע נרטיבי [1975] מתוך ללמוד פמיניזם: מקראה : מאמרים ומסמכי יסוד במחשבה פמיניסטית. מגדרים. תל- אביב: הקבוץ המאוחד, 2006
11. פוקו, מישל. לפקח ולהעניש: הולדת בית הסוהר. הסדרה לפילוסופיה. תל-אביב: רסלינג, 2015
12. סונטג, סוזן. להתבונן בסבלם של אחרים. בן-שמון: מודן, 2005
13. רובינשטיין דניאל. " דימוי דיגיטלי", מפתח – כתב עת לקסיקלי למחשבה פוליטית.

חומר לקריאה נוספת:

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %

הרצאה 0 %

השתתפות 0 %

הגשת עבודה 0 %

הגשת תרגילים 0 %

הגשת דו"חות 0 %

פרויקט מחקר 0 %

בחנים 0 %

אחר 100 %

ראו פירוט במידע נוסף

מידע נוסף / הערות:

הערכת הקורס:

1. הגשת תגובות כתובות לחומר הנקרא לפני כל שיעור במערכת המודל [מינימום 5 תגובות]. על התגובה לכלול:

ציטוט מתוך המאמר, דימוי שמתייחס לציטוט ופיסקה שבה התייחסות לציטוט (מדוע בחרתן.ם אותו? מדוע

[הוא מעניין? אילו שאלות מעלה הציטוט?) וכיצד הדימוי שבחרתן.ם מוסיף/מרחיב את הציטוט. [20%

לקראת עבודת סיום הקורס (עמוד אחד הכולל תיאור של התופעה אותה תנתחו +סיקרה outline 2. הגשה של

ספרות קצרה) [10%] תאריך ההגשה: 30.05.2023

27.06.2023: [3. פרזנטציה של עבודת הסיום] 10%

4. כתיבה של שתי תגובות פידבק קצרות לפרזנטציות של אחרים [שיישלחו במייל ישיר למציג/ה עם סיס סי

אליי]- הכוללת התייחסות לדבר אחד מוצלח שהיה בפרזנטציה, דבר אחד שדורש שיפור והצעה להמשך.

5. [הגשת עבודה (סיום קורס או סמינר)] 60%